

Fővárosi Ítéltábla mint másodfokú bíróság
6.Bf.341/2012/16. szám

A Fővárosi Ítéltábla mint másodfokú bíróság Budapesten, 2013. június 5. napján megtartott nyilvános ülésen meghozta a következő

í t é l e t e t:

A vesztegetés büntette és más bűncselekmény miatt **I.r. vádlott és társai** ellen folyamatban lévő büntető ügyben a Budapest Környéki Törvényszék 2012. június 6. napján kihirdetett 10.B.97/2011/20. számú ítéletét **megváltoztatja**.

I.r. vádlottat bűnösnek mondja ki egyedi azonosító jel meghamisításának büntetében (Btk. 277/A. § (1) bekezdés b) pont) is.

I.r. vádlottal szemben kiszabott szabadságvesztést 2 (kettő) év és 6 (hat) hónap börtönbüntetésre, míg a **II.r. vádlottal** szemben kiszabott szabadságvesztést 2 (kettő) év és 2 (kettő) hónap börtönbüntetésre **enyhíti**.

Az I. és II. r. vádlottakkal szemben kiszabott végleges hatályú rendőri foglalkozástól eltiltást **mellőzi**.

A **III.r. vádlottal** szemben kiszabott szabadságvesztést 4 (négy) év próbaidőre **felfüggeszti**, egyben a közügyektől eltiltás mellékbüntetését **mellőzi**.

Egyebekben az első fokú ítéletet **I.r., II.r., III.r. és IV.r. vádlottak** tekintetében helybenhagyja.

Az ítélet ellen **I.r. vádlott** a kézbesítéstől számított 8 (nyolc) napon belül fellebbezéssel élhet.

I n d o k o l á s:

A Budapest Környéki Törvényszék a 2012. év június hó 6. napján kihirdetett 10.B.97/2011/20. számú ítéletében **I.r. vádlottat** bűnösnek mondta ki vesztegetés büntetében, mint társtettést /Btk.250.§ (1) bekezdés és (3) bekezdés I. fordulat/, valamint ittas járművezetés vétségében /Btk.188.§ (1) bekezdés/, amiért őt - halmazati büntetésül - 3 év 6 hónap börtönbüntetésre, 4 év közügyektől eltiltásra és 1 év közúti járművezetéstől eltiltásra ítélte.

Az elsőfokú bíróság **I.r. vádlottat** végleges hatállyal eltiltotta a rendőri foglalkozástól.

A járművezetéstől eltiltás tartamába a 2011. év július hó 6. napjától - a vezetői engedély bevonásától - eltelt időt beszámította.

Ugyanakkor az elsőfokú bíróság **I.r. vádlottat** az ellene egyedi azonosító jel meghamisításának büntette /Btk.277/A. § (1) bekezdés a) pont/ miatt emelt vád alól - bűncselekmény hiányában - felmentette.

Megállapította, hogy **I.r. vádlott** elkövette a közúti közlekedési szabályok kisebb fokú megsértésének /Szabs.r.54.§ (1) bekezdés/ szabálysértését, amiért őt 25.000 forint pénzbírsággal sújtotta.

Rendelkezett végül a pénzbírság meg nem fizetése esetén követendő átváltoztatási eljárásról is.

II.r. vádlottat bűnösnek mondta ki az elsőfokú bíróság vesztegetés büntettében, mint társtettet /Btk.250.§ (1) bekezdés és (3) bekezdés I. fordulat/, amiért őt 3 év börtönbüntetésre és 3 év közügyektől eltiltásra ítélte.

A bíróság **II.r. vádlottat** végleges hatállyal eltiltotta a rendőri foglalkozástól, továbbá vele szemben 50.000 forint erejéig vagyonekobzást rendelt el.

III.r. vádlottat bűnösnek mondta ki vesztegetés büntettében, mint társtettet /Btk.253.§ (1) és (2) bekezdés/, amiért őt 1 év 6 hónap börtönbüntetésre és 2 év közügyektől eltiltásra ítélte.

IV.r. vádlottat bűnösnek mondta ki vesztegetés büntettében, mint társtettet /Btk.253.§ (1) és (2) bekezdés/, amiért őt 1 év - végrehajtásában 3 év próbaidőre felfüggesztett - börtönbüntetésre ítélte.

Rendelkezett továbbá az elsőfokú bíróság az eljárás során lefoglalt tárgyakról is, akként, hogy azok lefoglalását megszüntette és tulajdonosaiknak kiadta.

A bűnösnek kimondott vádlottakat részben külön-külön, részben pedig egyetemlegesen kötelezte a bűnügyi költség viselésére.

Az elsőfokú bíróság ítélete ellen az ügyész **I.r. vádlott** terhére a Btk.277/A.§ (1) bekezdés a) pontja szerint minősülő egyedi azonosító jel meghamisítása büntettében történt felmentés miatt, bűnösség megállapítása érdekében jelentett be fellebbezést, míg az ítéletet **II.r.**, **III.r.** és **IV.r.** vádlottak tekintetében tudomásul vette.

Az ítélettel szemben valamennyi vádlott és védőik felmentésért jelentettek be fellebbezést.

A Fővárosi Fellebbviteli Főügyészség a 2012. év szeptember hó 11. napján kelt BF.910/2012/1-I. számú átiratában az ügyészi fellebbezést fenntartotta, ugyanakkor a védelmi fellebbezéseket alaptalannak minősítette.

Átiratában kifejtette, hogy álláspontja szerint az elsőfokú bíróság a perrendi szabályok megtartásával folytatta le az eljárást. Ennek során az ügy megítélése és a tényállás felderítése szempontjából lényeges bizonyítékokat beszerezte, azokat a tárgyalás anyagává tette a perrendi szabályoknak megfelelően, majd értékelte, mérlegelte, illetve irat hűen rögzítette azokat. Az elsőfokú bíróság az értékelő, mérlegelő tevékenysége során feloldatlan ellentmondást nem hagyott, és megalapozott tényállást állapított meg, amely mentes a Be.351.§ -ában írt hibáktól.

A megalapozott tényállásból okszerűen vont következtetést a vádlottak bűnösségére, és legnagyobb részt helyesen is minősítette a terükre rótt bűncselekményeket.

Azonban tévedett akkor, amikor **I.r. vádlottat** felmentette a Btk.277/A.§ (1) bekezdés a) pontja szerint minősülő egyedi azonosító jel meghamisításának büntette miatt emelt vád alól.

A fellebbviteli főügyészség e körben rámutatott, hogy ezt a bűncselekményt többek között az követi el, aki egyedi azonosító jelet eltávolít, vagy egyéb módon meghamisít.

A Btké.25/A. §-a értelmezi az egyedi azonosító jel fogalmát, melynek tükrében az elsőfokú bíróság által megállapított irányadó történeti tényállás szerint az I.r. vádlott az autója rendszámablájáról szándékosan lekaparta és vegyszerrel eltávolította a betűjeleket, illetve a számokon lévő festékréteget, melynek eredményeként a rendszámablán lévő számok ugyanolyan világos színűvé váltak, mint a rendszámábla alapszíne. Az ügyészi álláspont szerint a rendszámnak a jelölését szolgálja nemcsak annak külön alakja, dombornyomott volta, hanem az azon elhelyezett festékréteg is, figyelemmel arra, hogy ezzel a rendszámnak nemcsak a közeli, hanem távolabbi helyről való megállapíthatóságát, leolvashatóságát teszi lehetővé. Ennek a festékrétegnek az eltávolítása éppen ezt akadályozza meg.

I.r. vádlott azzal a magatartásával, hogy a rendszámablán lévő betűkön, illetve számokon lévő fekete festékréteget eltávolította, az egyedi azonosító jelet meghamisította.

A büntetés kiszabása körében a fellebbviteli főügyészség arra az álláspontra helyezkedett, hogy az elsőfokú bíróság helyesen vette számba és súlyuknak megfelelően értékelte a bűnösségi körülményeket, a bűncselekmények tárgyi súlyát és a vádlottak bűnösségi fokát, melynek eredményeként a terheltekkel szemben olyan joghátrányokat alkalmazott, amelyeknek neme és mértéke megfelelően igazodik az általuk elkövetett bűncselekményekhez. A kiszabott joghátrányokat

törvényesnek, arányosnak találta, ezért a büntetések enyhítésére sem látott lehetőséget.

Összességében tehát az elsőfokú bíróság ítéletének megváltoztatását szorgalmazta azzal, hogy a másodfokú bíróság állapítsa meg I.r. **vádlott** bűnösségét egyedi azonosító jel meghamisításának büntetében is, egyebekben pedig az elsőfokú ítéletet valamennyi vádlott vonatkozásában hagyja helyben.

Az I.r. vádlott védője fellebbezését írásban is részletesen megindokolta. Ebben egyrészt eljárási szabálysértésekre, másrészt megalapozatlansági okokra hivatkozott.

Az eljárási szabálysértéssel kapcsolatban azon véleményének adott hangot, hogy az elsőfokú bíróság nem tartotta be a tanú kihallgatására vonatkozó törvényi előírásokat, amely olyan jellegű és mértékű hiba, amely alapvetően megkérdőjelezi a bizonyítás törvényességét.

A védő az elsőfokú bíróság tárgyalási jegyzőkönyveiben rögzített törvényi figyelmeztetésekre hivatkozva kifejtette, hogy a Budapest Környéki Törvényszék eljárása nem felelt meg a hatályos Be. 82.§-ában megfogalmazott rendelkezéseknek, mert az állandóan követett ítélezési gyakorlat értelmében a tanút minden esetben figyelmeztetni kell a Be.82.§ (1) bekezdés b) pontja szerinti úgynevezett relatív mentességi jogára is, akként, hogy ezt a figyelmeztetést, valamint a tanúnak erre adott válaszát ugyancsak jegyzőkönyvezni kell.

E körben hivatkozott a Be. Kommentárra is, amely szerint a bíróságnak minden esetben felvilágosítási kötelezettsége van azzal kapcsolatban, hogy a törvény milyen okból biztosítja a vallomástétel egészben vagy részben való megtagadásának lehetőségét, azt követően pedig kérdést intéz a tanúhoz: kíván-e élni ezzel a lehetőséggel.

A védő azt is kifejtette, hogy az ítélezési gyakorlat abban is következetes, hogy a Be.82.§ (2) bekezdése értelmében a tanút kihallgatása elején a mentességi okokra és jogaira, ezt követően pedig - a Be.85.§ (3) bekezdésében írtak értelmében - a kötelezettségeire, és a hamis tanúzás következményeire kell figyelmeztetni, melyeknek elmaradása esetén a tanú vallomása bizonyítási eszközként nem vehető figyelembe.

A Budapest Környéki Törvényszék valamennyi tanú esetében elmulasztotta a mentességi okokra és jogokra vonatkozó teljes körű kioktatást és figyelmeztetést. A tárgyalási jegyzőkönyv mindössze azt a megállapítást tartalmazza, hogy a tanú vonatkozásában a „vallomástételnek nincs más akadálya”. Ebből a megállapításból azonban nem rekonstruálható, hogy az elsőfokú bíróság figyelmeztette-e a tanúkat a relatív mentességi jogukra, továbbá az sem állapítható meg, ha a figyelmeztetés megtörtént, akkor a tanúk milyen választ adtak. Végezetül megjegyezte a védő az írásbeli fellebbezésében, hogy az elsőfokú bíróság valamennyi tanú

vonatkozásában elmulasztotta a teljes körű kioktatást és figyelmeztetést, ezért véleménye szerint ez az eljárási szabálysértés a másodfokú eljárásban nem orvosolható.

A védő az 1. tényállási pont tekintetében a Be.351.§ (2) bekezdés b) és c) pontjaiban meghatározott megalapozatlansági okokra hivatkozott. E szerint az elsőfokú bíróság a tényállást hiányosan állapította meg, illetve iratellenes megállapításokat rögzített. Rámutatott, hogy a tachográf működésének ellenőrzésével kapcsolatban a 8. számú tanú tudott volna nyilatkozni, azonban őt a bíróság nem hallgatta ki, továbbá a nyomozati szakban tett tanúvallomását sem tette a bizonyítási eljárás anyagává felolvasással. A Pest Megyei Rendőr-főkapitányságnak a nyomozati iratok között fellelhető tájékoztatója a védő álláspontja szerint nem elégséges bizonyíték e körben, mert mindössze azt tartalmazza általánosságban, hogy az I.r. vádlott mint járőrtárs, jogosult és köteles volt részt venni a járőr által fogantatosított intézkedésben, ez azonban nem jelenti azt, hogy a vádlott köteles és egyáltalán alkalmas volt-e a speciális szakismeretet igénylő ellenőrzésben tevékenyen részt venni, vagy azt önállóan fogantatosítani.

Támadta a védő a történeti tényállást abból a szempontból is, hogy az elsőfokú bíróság az 1. pont tekintetében nem adta részletes indokát annak, hogy a részletes tartalmú bizonyítékok közül miért ... tárgyaláson elhangzott - feltételezésen alapuló - vallomását fogadta el, miközben elvetette azt a nyomozati vallomását, amely időben lényegesen közelebb volt a történésekhez.

A továbbiakban a védő ugyancsak az elsőfokú ítélet általa feltárt iratellenességét és egyéb hiányosságait részletezte. Végezetül pedig kifejtette, hogy helyesen járt el az elsőfokú bíróság, amikor I.r. **vádlottat** az egyedi azonosító jel meghamisításának büntette miatt emelt vád alól felmentette, mert a terhelti magatartás nem bűncselekmény és az egyedi azonosításra szolgáló jelek megrongálódása nem minősülhet az adatok megváltoztatásának. Igaz ugyan, hogy a jelek észlelhetősége csökkent, de ennek ellenére a rendszámtáblák egyedi azonosításra alkalmasak maradtak, ilyen jellegüket nem veszítették el.

Összefoglalóan a védő arra tett indítványt, hogy a másodfokú bíróság a Budapest Környéki Törvényszék fellebbezéssel támadott ítéletét helyezze hatályon kívül és az elsőfokú bíróságot utasítsa új eljárásra, mert az elsőfokú bíróság által vétett eljárási szabálysértések kiküszöbölésére nincs lehetőség a másodfokú eljárásban. Másodlagosan indítványozta, hogy a Fővárosi Ítéltábla I.r. **vádlottat** - bizonyítottság hiányában - mentse fel az ellene emelt vádak alól.

II.r. vádlott meghatalmazott védője fellebbezésének írásbeli indokolásában tárgyalás kitűzését indítványozta, mert álláspontja szerint az elsőfokú bíróság által megállapított tényállás részben megalapozatlan, mely megalapozatlanság azonban a másodfokú bíróság által felvett bizonyítás alapján kiküszöbölhető, és az eltérő tényállás alapján lehetőség nyílik a II.r. terhelt felmentésére. A II.r. vádlott védője hangsúlyozta, hogy az elsőfokú bíróság vesztegetés büntettét nem derítette fel, a II.

és III.r. vádlottak tárgyaláson előadott védekezésével összefüggésben nem folytatta le a bizonyítási eljárást. Beadványában részletesen bemutatta és értékelte a bizonyítékokat, egyben indítványozta, hogy a Fővárosi Ítéltábla a másodfokú tárgyalásra idézze meg a 8. számú tanút, valamint Fejes Gézát.

III.r. vádlott védője fellebbezésének írásbeli indokolásában előadta, hogy az elsőfokú bíróság tévesen jutott arra a következtetésre, hogy a III.r. terhelt elkövette a terhére megállapított bűncselekményt, ezért tévesen került sor vele szemben büntetés kiszabására is. A többi védőhöz hasonlóan a tényállás nem kellő mértékű felderítettségét, valamint ebből eredő hiányosságait húzta alá, úgyszintén iratellenességre hivatkozott és helytelen ténybeli következtetésekre is, nem utolsósorban pedig arra, hogy az elsőfokú bíróság indokolási kötelezettségét sem teljesítette maradéktalanul.

A védő nehezményezte, hogy az elsőfokú bíróság a II. és III.r. vádlottak közötti pénz átadást, illetve annak jogcímét **III.r. vádlott** nyomozás során tett beismerő gyanúsítotti vallomásra alapozta, míg a két terhelt tárgyaláson előadott tagadó vallomását kizárólag azon az alapon vetette el, hogy az összebeszélésen alapul. A védői álláspont szerint a Budapest Környéki Törvényszék nem indokolta meg részletesen, hogy e körben miért vetette el a vádlottak tárgyalási nyilatkozatait és nem foglalkozott érdemben azzal a III.r. vádlott általi kijelentéssel, mely szerint **III.r. vádlott** tartozott **II.r. vádlottnak** és ezt a pénzt adta meg.

Az elsőfokú bíróság iratellenesen állapította meg, hogy tachográf korongot **I.r. és II.r. vádlottak** elkérték, mert a tényt az eljárás során egyetlen nyilatkozat sem támasztotta alá minden kétséget kizáróan. E körben a védő szintén ... tanú bizonytalan nyilatkozataira hívta fel a figyelmet és maga is hiányolta a 8. számú tanú kihallgatását.

Összességében elsődlegesen az elsőfokú bíróság ítéletének hatályon kívül helyezésére tett indítványt, másodlagosan pedig indítványozta, hogy a Fővárosi Ítéltábla Budapest Környéki Törvényszék ítéletét változtassa meg és **III.r. vádlottat** mentse fel a terhére rótt bűncselekmény vádjáról.

A Fővárosi Ítéltábla nyilvános ülésén **II.r. vádlott** védője bizonyítási indítványt terjesztett elő, melyben azt szorgalmazta, hogy a másodfokú bíróság térjen át tárgyalásra és ismételten hallgassa meg az 1. tényállási pontban érintett vádlottakat, továbbá tanúként a tehergépkocsi vezetőjét, ...t. Végül ismertesse az e tényállási pontra vonatkozó okirati bizonyítékokat, mert álláspontja szerint a tachográf vizsgálatára épülő vesztegetés ügyében az egész eljárás során senki nem vizsgálta azt, hogy valójában az mit rögzített, így a korong által rögzített adatok megismerése is szükséges.

A II.r. vádlott védője által előterjesztett bizonyítási indítványhoz **III.r. terhelt** védője is csatlakozott.

A Fővárosi Fellebbviteli Főügyészség képviselője a bizonyítási indítvány elutasítására tett indítványt, mert álláspontja szerint az elsőfokú bíróság az ügy megítélése szempontjából jelentőséggel bíró releváns bizonyítékokat maradéktalanul feltárta, továbbá a II. és III.r. vádlottak közötti viszony sem lehet kétséges az irányadó történeti tényállás alapján.

A másodfokú bíróság a bizonyítási indítványt elutasította, mert a rendelkezésre álló bizonyítékok alapján már az elsőfokú bíróság is megállapította, hogy ... úgy vezette a gépkocsit, hogy nem tartotta be a kötelező pihenőidőre vonatkozó előírásokat, amelyet a tachográf korong ellenőrzése során a rendőrök is észleltek. A részletes ellenőrzéstől - hivatali kötelességüket megszegve - azonban azért álltak el, mert időközben telefonon ígéretet kaptak arra, ha minimális bírságot szabnak ki, akkor utóbb pénzt kapnak érte.

Ilyen körülmények között a másodfokú bíróság nem találta megalapozottnak a bizonyítási indítványt, figyelemmel arra, hogy az elsőfokú bíróság a vesztegetés bizonyítása során valamennyi rendelkezésre álló bizonyítékot felkutatott és értékelési körébe vont. A bizonyítási eljárás anyagává tette és értékelte a II. és III.r. vádlottak között a vádbeli események időpontjában elhangzott telefonbeszélgetést, amely kétséget sem hagy a felől, hogy a két terhelt arról állapodott meg, hogy a kamionost (...t) csak egy kicsit büntessék meg, és a többit majd bent megbeszélik. A későbbi telefonbeszélgetések, ha lehet még egyértelműbbé teszik a vesztegetési cselekményt, és az sem kétséges e párbeszédnek alapján, hogy az intézkedő rendőrök pénz ellenében tekintettek el a kamion és a sofőr részletekbe menő ellenőrzésétől.

III.r. és IV.r. vádlottaknak a vádbeli események napján 12 óra 35 perckor folytatott telefonbeszélgetéséből teljesen világos és egyértelmű, hogy az intézkedő rendőrök ellenszolgáltatásért szegték meg hivatali kötelességüket, amikor az ellenőrzést nem az előírásoknak megfelelően folytatták le, és csak minimális bírságot szabtak ki. A III.r. vádlott a telefonbeszélgetésben közölte a IV.r. vádlottal, hogy az I.r. és II.r. terheltektől csak ötezres csekket kapott a sofőr, majd közölte azt is **IV.r. vádlottal** **III.r. vádlott**, hogy 50.000 forintot vigyen a Shell kútra.

... - a rendőri ellenőrzéssel érintett tanú - a nyomozás során elmondta, hogy a tachográf valóban terhelő adatokat tartalmazott, mert a kötelező pihenő időnél kevesebbet tartott. A rendőri intézkedés során elő is vette a tachográfot, de ezt csak azért tette, mert a rendőrök kérték.

Megállapítható, hogy az elsőfokú bíróság részletesen foglalkozott az igazoltatás körülményeivel, hiszen az ügyben nem csak a vádlottakat hallgatta meg, hanem az érintett tanút is, aki maga sem vitatta, hogy a tachográf nem az előírásnak megfelelő adatokat tartalmazta. Ezért tehát indokolatlan volt a másodfokú bíróság álláspontja szerint tárgyalásra áttérni, és a vádlottakat, valamint a tanút ismételt meghallgatni. A vádlottak terhére megállapított vesztegetési bűncselekménnyel kapcsolatban pedig irreleváns, hogy a vonatkozó szabályokat az intézkedés alá

vont tanú megszegte-e vagy sem, mert a törvényi tényállás a jogtalan előny kérését vagy elfogadását szankcionálja, amellyel kapcsolatban - a minősített eset megvalósulásakor - az intézkedő rendőrök a kötelességüket megszegik. Tehát ebből a szempontból akkor is megvalósul a kötelességszegéssel elkövetett vesztegetés, ha az intézkedő rendőrök minden alapot nélkülöző, mondvacsínált okból hajtanak végre intézkedést, csak azért, hogy ily módon jogtalan előnyt kérjenek.

Az ügyész és a vádlottak védői perbeszédeikben az írásban előadottaikat ismételték meg, illetve tartották fenn.

A bejelentett védelmi perorvoslatok közül I.r., II.r. és III.r. vádlottak és védőik fellebbezése - kizárólag az enyhítést célzó részükben - alaposak, és ugyancsak megalapozottak a Fővárosi Fellebbviteli Főügyészség átiratában foglaltak, amelyek az I.r. vádlott bűnösségének megállapítását szorgalmazták az egyedi azonosító jel meghamisításának büntetében.

A másodfokú bíróság a felülbírálat során megállapította, hogy a Budapest Környéki Törvényszék által rögzített tényállás döntően megalapozott, az mentes a Be.351.§ (2) bekezdésében írt hibáktól és hiányosságoktól. Az elsőfokú bíróság a rendelkezésére álló bizonyítékokkal összhangban állapította meg a történeti tényállásokat, azokat okszerűen mérlegelte és számot adott arról is, hogy mely bizonyítékokat miért fogadott el, másokat pedig miért vetett el.

A tényállás mindössze III.r. vádlott személyi körülményeit illetően szorul kiegészítésre a terhelt által a másodfokú eljárásban csatolt iratok alapján a Be.352.§ (1) bekezdés a) pontjának felhívásával az alábbiak szerint:

III.r. vádlottat a ... Kórházában kezelik folyamatosan, súlyos obstruktív alvási apnoe betegséggel, mely nála hosszú évek óta fennáll. Tartásra szoruló kiskorú gyermekei közül a 2009. év szeptember hó 6. napján született ... nevű fiú asthma bronchialeban szenved, mely miatt állandó orvosi kezelés alatt áll.

A fenti kiegészítésekkel az elsőfokú bíróság által rögzített tényállás immár mindenben megalapozottá és felülbírálatra alkalmassá vált.

A másodfokú bíróság a védők hatályon kívül helyezésre irányuló indítványával sem értett egyet. Az elsőfokú bíróság tárgyalási jegyzőkönyveiből megállapítható és ennek eredményeként tényként kell kezelni, hogy a Budapest Környéki Törvényszék a törvényben előírtakra figyelmeztette a tanúkat, jóllehet az I.r. vádlott védőjének észrevétele abban a vonatkozásban helytálló, hogy e figyelmeztetések nem voltak a legszabatosabbak, ugyanakkor az eljárási szabályoknak megfeleltek, így tehát nem szolgáltatnak alapot olyan abszolút eljárási szabálysértés megállapítására, amely az elsőfokú ítélet feltétlen hatályon kívül helyezését eredményezte volna.

Az I.r. vádlott védője kifogásolta, hogy az elsőfokú bíróság egyik tanú esetében sem tisztázta a mentességi jogát.

A Legfelsőbb Bíróság 1/2007. BK. számú véleménye a 1998. évi XIX. tv. (Be.) egyes rendelkezéseinek értelmezése tárgyában rögzíti többek között, hogy a Be.82.§ (2) bekezdése, 85.§ (3) bekezdése és 117.§ (2) bekezdésének rendelkezései alapján a figyelmeztetés előírt szövegét, valamint az arra adott választ a jegyzőkönyvnek szó szerint tartalmaznia kell. A Be. jelenleg hatályos szövege szerint a figyelmeztetést és a figyelmeztetésre adott választ kell jegyzőkönyvbe venni, tehát a szó szerinti rögzítés már nem követelmény. Egyébként a tárgyalási jegyzőkönyvből megállapítható, hogy a tanács elnöke kifejezetten rákérdezett a szóba jöhető elfogultságot megalapozó okokra és ténylegesen a nemleges válaszokat követően mellőzte a Be.82.§ (1) bekezdés b) szerinti kioktatást.

Kiemeli a BKV. azt is, hogy a Be.82.§ (2) bekezdése, illetve 85.§ (3) bekezdése értelmében a tanú jogaira történt figyelmeztetésen túlmenően, *az adott tanú szempontjából releváns mentességi okokra történt figyelmeztetést kell jegyzőkönyvben rögzíteni.*

Mindezekből megállapítható, hogy a Be. fenti rendelkezésének helyes értelmezése szerint kizárólag akkor szükséges a tanút a mentességi jogára figyelmeztetni, illetve kioktatni, ha ilyen körülmény vele kapcsolatban a tárgyaláson konkrétan felmerül. A Fővárosi Ítéltábla ezért nem találta megalapozottnak az I.r. vádlott védőjének hatályon kívül helyezésre irányuló indítványát, mert álláspontja szerint az elsőfokú bíróság nem követett el abszolút eljárási szabálysértést. A védő által hivatkozott BH.2005/386. és EBH.2008/1763. számú eseti döntések nem vonatkoztathatók a jelen ügyre, hiszen mindkettőben konkrét, fennálló mentességi okok esetén maradt el a kioktatás. A jelen ügyben ilyen nem merült fel.

A Fővárosi Ítéltábla a vádlottak és védőik által bejelentett perorvoslatok folytán az elsőfokú bíróság ítéletét az azt megelőző bírósági eljárással együtt a Be.348.§ (1) bekezdése alapján teljes terjedelmében felülbírált. Ennek során megállapította, hogy az elsőfokú bíróság a perrendi szabályokat maradéktalanul betartotta. A perbeli felek az eljárási jogait megismerhették, arról őket a bíróság tájékoztatta, azokat korlátozás nélkül gyakorolhatták. Az elsőfokú bíróság a lehetséges körben széleskörű bizonyítást folytatott le, a fellelhető és számba vehető bizonyítékokat összegyűjtötte, feltárta és értékelési körébe vonta. A mérlegelési jogkörében megállapított történeti tényállás indokolása során részletesen számot adott arról, hogy mely bizonyítékokat miért fogadott el, míg másokat milyen okból vetett el. Az e körben adott első bírói indokolással a másodfokú bíróság maradéktalanul egyetértett. A bizonyítékok mérlegelése, értékelése körében az elsőfokú bíróság logikai hibát nem vétett, indokolása megfelelt a gondolkodás és a formál logika általános érvényű szabályainak, így indokolásában hiányosság vagy hiba nem merült fel.

A másodfokú bíróság mellőzte az elsőfokú ítélet indokolásából a 8. oldal (4) és (5) bekezdéseiben írtakat, amely azt fejtegeti, hogy az I.r. és II.r. vádlottak a nyomozás során megtagadták a vallomást, így ez bűnösségük irányába hat, mert ha csak azt mondták volna el, amit a tárgyaláson, akkor nem lett volna takargatni valójuk. Ez az okfejtés alapvetően elhibázott, mert a vádlotti vallomástétel megtagadása semmiféle következtetést nem enged levonni a vádlottak büntetőjogi felelősségére vonatkozóan, továbbá ellentétes azzal, hogy a vádlott szabadon választja meg védekezésének módját.

A tényállást támadó védelmi fellebbezések értelemszerűen nem vezethettek eredményre, mert azok lényegüket tekintve az elsőfokú bíróság mérlegelő tevékenységét támadták. Megalapozott tényállás mellett pedig az első bírói mérlegelés eredményesen nem támadható.

Az elsőfokú bíróság részletesen foglalkozott a vádlotti vallomásokkal, köztük III.r. és IV.r. vádlottak nyomozás során tett beismerő vallomásaival, amelyekben önmagukat és társaikat is terhelték. A Budapest Környéki Törvényszék indokolásában részletesen kitért arra is, hogy a tárgyalási szakra megváltoztatott III.r. vádlotti vallomást miért nem fogadta el, illetve hogy miért a nyomozás során tett gyanúsítottai beismerő vallomást tette ítélezése alapjául, amelyet egyébként egyéb bizonyítékok is alátámasztottak. Az elsőfokú bíróság a bizonyítékok értékeléséről részletesen számot adott az ítéletének 6-21. oldalain, amellyel a másodfokú bíróság mindenben egyetértett.

Az elsőfokú bíróság a helyesen megállapított történeti tényállás alapján okszerű következtetést vont a vádlottak bűnösségére, és cselekményeik minősítése is legnagyobb részt megfelel a büntető anyagi jog szabályainak. Ez alól egyedül I.r. **vádlott** 3. tényállási pontban rögzített közbizalom elleni bűncselekménye képez kivételt.

A Budapest Környéki Törvényszék az I.r. vádlottat az ellene egyedi azonosító jel meghamisításának büntette miatt emelt vád alól bűncselekmény hiányában felmentette, amelyet azzal indokolt, hogy a meghamisítás mindig egy, az eredetitől eltérő állapotot feltételez. Fogalmilag e körbe tartozik, ha az elkövető egy másik rendszámot helyez fel a gépkocsira, vagy az eredeti rendszám táblán olyan jellegű változtatásokat eszközöl, mely az eredeti karakterektől eltérő karaktereket eredményez, olyannyira, hogy ez által megakadályozza az azonosítást.

Az elsőfokú bíróság arra az álláspontra helyezkedett, - hogy I.r. **vádlott** azzal a magatartásával, hogy autójának rendszámáról eltávolította a fekete festéket, annak érdekében, hogy gyorsabban, illetve szabálytalan autópálya-használat esetén a kamerák felvételei alapján ne lehessen gépkocsiját beazonosítani - nem valósított meg bűncselekményt, mert nem változtatta meg a rendszám tábla adatait. Az egyedi azonosításra szolgáló jegyeket csak olyan mértékben rongálta meg, hogy a jelek felismerése nagy távolságról ne, vagy csak nagyon nehezen legyen lehetséges. Ez

a magatartás pedig, nyilvánvalóan nem tartozik az egyéb módon meghamisít fordulat alá, mert a jeleket nem változtatta meg, illetve nem tüntette el a vádlott.

A másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság indokolásával nem értett egyet.

A Btk.277/A.§. (1) bekezdése értelmében, az egyedi azonosító jel meghamisításának büntettét az követi el, aki egyedi azonosító jelet eltávolít, vagy egyéb módon meghamisít /a) pont/, illetőleg olyan dolgot szerez meg, vagy használ fel, amelynek egyedi azonosító jele hamis, hamisított, illetőleg amelynek egyedi azonosító jelét eltávolították /b) pont/.

Az irányadó történeti tényállásból az is kitűnik, hogy **I.r. vádlott** a 2008. év február hó 29. napját követően, de a 2010. év szeptember hó 13. napját megelőzően - pontosabban meg nem állapítható időpontban - gépkocsijának rendszámáról a festékfelületet eltávolította, azért, hogy a későbbiekben őt különböző szabálysértések miatt beazonosítani és felelősségre vonni ne tudják, és autójával rendszeresen így közlekedett.

A Btké. 25/A.§-a alapján egyértelmű, hogy a rendszám egyedi azonosító jel.

A Kúria (Legfelsőbb Bíróság) a BH.2012. évi 282. számú jogesetében rámutatott, hogy az 1/2000.BJE. határozatában meghatározott elveket (közokirat-hamisítás) az egyedi azonosító jel meghamisítása büntettének különböző elkövetési magatartásainak halmozódása esetén is irányadónak tekinti. E szerint bűncselekmény a gépjárművezető által tudottan hamis rendszámmal felszerelt gépjármű használata is. A szóban forgó eseti döntés hivatkozott az 1/1975.(II.5.) KPM-BM. együttes rendelet 5.§ b) pontjára, amely szerint a közlekedésben olyan járművel szabad részt venni, amelyre külön jogszabályban meghatározott számú, típusú és elhelyezésű hatósági jelzések (rendszámtáblák) vannak felszerelve. A hatósági jelzéseket a járművön a felszerelésre kijelölt helyen, jól olvasható állapotban kell tartani, azt megváltoztatni, letakarni vagy jogosulatlanul eltávolítani tilos. A hatósági nyilvántartás szempontjából a rendszámtábla alapvető fontosságú, vagyis a rendszámtábla hitelességéhez ugyanolyan érdek fűződik, mint a nyilvántartáshoz.

A Btk.277/A.§-ában meghatározott bűncselekménynek a hivatalos nyilvántartások hitelességéhez fűződő közbizalom mellett jogi tárgya a közúti közlekedés biztonsága is, amelyet a hamis rendszámmal történő közlekedés alapvetően veszélyeztet. Ezért az egyedi azonosító jel meghamisításának büntettét nem csak a gépjárműre kiadott rendszámtábla eltávolítása, ehelyett hamis rendszámtábla felszerelése, vagy az eredeti rendszámnak hamis rendszámtáblával történő lefedése valósítja meg, hanem az ilyen rendszámmal felszerelt gépjárművel - mivel azt a külső szemlélő folyamatosan észleli - a közúti közlekedésben való részvétel is.

I.r. terhelt - pontosan meg nem határozható időpontban - meghamisította gépkocsijának rendszámát azáltal, hogy a festéket arról eltávolította /Btk.277/A. § (1) bekezdés a) pont II. fordulat/, majd ezt követően a fenti módon meghamisított gépjárművet folyamatosan használta /Btk.277/A. § (1) bekezdés b) pont II. fordulat/.

A fentebb hivatkozott jogegységi határozat értelmében a Fővárosi Ítéltábla arra a következtetésre jutott, hogy a Btk.277/A.§ (1) bekezdés a) és b) pontjait egyaránt megvalósító I.r. vádlott - a halmozódó elkövetési magatartások természetes egysége és a miatt, hogy az effektív hamisítás időpontja pontosan nem állapítható meg - a Btk.277/A.§. (1) bekezdés b) pontja alapján vonható felelősségre, mert a fenti magatartásával megvalósította az egyedi azonosító jel meghamisításának büntettét.

A büntetés kiszabása körében az elsőfokú bíróság a vádlottak javára szóló enyhítő és terhükre értékelendő súlyosító körülményeket legnagyobb részt helyesen sorolta fel, azonban azok pontosításra, illetve kiegészítésre szorulnak az alábbiak szerint:

I.r. vádlott esetében további súlyosító körülmény a kettőnél több halmazat.

Valamennyi vádlott esetében további enyhítő körülményként értékelte a másodfokú bíróság az elsőfokú ítélet kihirdetése óta eltelt újabb egy éves időmúlást, amely a terheltek magatartásán kívüli okból következett be.

III.r. vádlott vonatkozásában nyomatékos enyhítő körülményként értékelte a saját és gyermeke betegségét, amelyek jelentősen megnehezítik mindennapi életvitelét. További jelentős enyhítő körülmény a **III.r. terhelt** esetében, hogy a nyomozás során ő volt az a gyanúsított, aki beismerő és társait is terhelő vallomásaival nagymértékben segítette a bűnüldöző hatóságok munkáját, és hozzájárult az elkövetői kör, valamint a bűncselekmények maradéktalan felderítéséhez.

A módosult bűnösségi körülményekre tekintettel a másodfokú bíróság úgy ítélte meg - még annak ellenére is, hogy az I.r. terhelt terhére egy további bűncselekményt is megállapított -, hogy I.r., II.r. és III.r. vádlottakkal szemben kiszabott büntetések eltűztek és nem szolgálják megfelelően a Btk.37.§.-ában meghatározott büntetési célokat, elsősorban azért, mert túlmutatnak azokon és meghaladják az egyéni és általános visszatartás eléréséhez szükséges mértéket. Ezért a másodfokú bíróság a három vádlott büntetését olyan mértékben enyhítette, amely meggyőződése szerint immár tetтарыны, személyre szabott és hozzájárul, hogy a büntetési célok teljes mértékben érvényre jussanak, végezetül pedig figyelemmel volt a belső arányosság követelményeire is.

Tévesen rendelkezett az elsőfokú bíróság, amikor I.r. és II.r. vádlottakat végleges hatállyal eltiltotta a rendőri foglalkozástól. A Budapest Környéki Törvényszék mindkét terheltet szándékos bűncselekmény elkövetése miatt végrehajtandó

szabadságvesztésre ítélte és emellett a közügyektől is eltiltotta őket, mert azok gyakorlására a vádlottak méltatlannak bizonyultak.

A Btk.62.§ (3) bekezdés b) pontja szerint a közügyektől eltiltott az ítélet jogerőre emelkedésével elveszti katonai rendfokozatát, továbbá belföldi kitüntetését és azt a jogát, hogy külföldi kitüntetést viselhessen.

Az imént idézett rendelkezésből megállapítható, hogy az a rendőr foglalkozású vádlott, akit a bíróság eltilt a közügyek gyakorlásától az értelemszerűen elveszti katonai rendfokozatát, tehát a továbbiakban rendőr nem lehet, mert a közügyektől eltiltás lényegesen tágabb kategória, mint a foglalkozástól eltiltás. Jelen esetben pedig a közügyektől eltiltás magában foglalja azt is, hogy az elítélt értelemszerűen nem láthat el rendőri szolgálatot. A másodfokú bíróság ezért az elsőfokú bíróság ítéleti rendelkezésének ezen részét mellőzte.

III.r. vádlott esetében - a személyét érintő enyhítő körülmények súlyára figyelemmel - lehetőséget látott a másodfokú bíróság a vele szemben kiszabott szabadságvesztés végrehajtásának felfüggesztésére. Ezért a III.r. terhelt szabadságvesztését a Btk.89.§ (1) és (2) bekezdéseinek felhívásával 4 év próbaidőre felfüggesztette, mely rendelkezés értelemszerűen maga után vonta, hogy e vádlottat illetően mellőzte a közügyektől eltiltást. A III.r. vádlott esetében az ítéltábla figyelemmel volt arra is, hogy azonos bűncselekmény megállapítása mellett jelentősen súlyosabb büntetést kapott, ezért a IV.r. vádlott, aki pedig cselekményével generálta a többi vádlott bűncselekményt megvalósító magatartását is. A korrupciós bűncselekmény elkövetése mellett a másodfokú bíróság nem látott lehetőséget a IV.r. vádlott előzetes mentesítésben részesítésére.

A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét a Be.372.§ (1) bekezdése alapján megváltoztatta, míg egyéb - törvényes - rendelkezéseit a Be.371.§ (1) bekezdésének felhívásával helybenhagyta.

Az ítélet elleni fellebbezés lehetőségét I.r. **vádlott** számára a Be.386.§ (1) bekezdés a) pontja teszi lehetővé.

Budapest, 2013. év június hó 5. napján

. Mészáros László s.k.
a tanács elnöke

Dr. Németh Nándor s.k.
előadó bíró

Dr. Török Zsolt s.k.
bíró

A Budapest Környéki Törvényszék 10.B.97/2011/20. számú ítélete a Fővárosi Ítéltábla mint másodfokú bíróság 6.Bf.341/2012/16. számú ítélete folytán a **II.r.**, **III.r.** és **IV.r.** vádlottak vonatkozásában a rendelkező részben írt változtatással 2013. év június hó 5. napján jogerőre emelkedett, és - **III.r.** valamint **IV.r.** vádlottak szabadságvesztésének kivételével - végrehajtható.

Budapest, 2013. év június 5. napján

. Mészáros László s.k.
a tanács elnöke